

**SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 467  
van **ROBRECHT BOTHUYNE**  
datum: 23 maart 2015

---

aan **PHILIPPE MUYTERS**  
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

---

*Octrooiaanvragen - Evolutie (2)*

Een octrooi of patent geeft het uitsluitende recht tot het verkopen en/of ontwikkelen van een product en/of uitvinding.

Een grote meerderheid van de bedrijven geeft aan, na de financiële crisis, niet meer te besparen op onderzoek en ontwikkeling waardoor het aantal octrooiaanvragen nog meer in stijgende lijn kan gaan.

Octrooieren stimuleert de omzet en de licentie-activiteiten. Het leidt echter niet tot winstgevendheid. Ook de kosten van de octrooibescherming wegen niet op tegen de positieve effecten. Terwijl ongeveer 43% van de bevraagde grote bedrijven octrooieert, is dit slechts het geval voor 17% van de Vlaamse kmo's.

1. Hoeveel Belgische octrooi(patent)-aanvragen werden er in 2012, 2013 en 2014 vanuit Vlaanderen ingediend? Graag opdeling naar:
  - a) totaalcijfer per jaar;
  - b) het aantal octrooien per miljoen inwoners;
  - c) aan wie kunnen de aanvragen toegeschreven worden (graag met hun percentage-aandeel): Belgen, Nederlanders, ...;
  - d) de vastgestelde trend door de jaren heen;
  - e) de verwachte evolutie voor 2016 en verder.
2. Hoeveel Europese octrooi(patent)-aanvragen werden er in 2012, 2013 en 2014 vanuit Vlaanderen ingediend? Graag opdeling naar:
  - a) totaalcijfer per jaar;
  - b) het aantal octrooien per miljoen inwoners;
  - c) aan wie kunnen de aanvragen toegeschreven worden (graag met hun percentage-aandeel): Belgen, Nederlanders, ...;
  - d) de vastgestelde trend door de jaren heen;
  - e) de verwachte evolutie voor 2016 en verder.
3. Hoeveel van de ingediende aanvragen werden in 2012, 2013 en 2014 niet ingewilligd? Graag totaalcijfer per jaar en top 3 van reden van niet-inwilliging.
4. Op welke manier kunnen we de status van Vlaanderen in vergelijking met de buurlanden en de andere Europese regio's doen stijgen?

5. Terwijl ongeveer 43% van de bevraagde grote bedrijven octrooieert, is dit slechts het geval voor 17% van de Vlaamse kmo's.

Hoe zal de minister de octrooibeschermining van Vlaamse bedrijven stimuleren en kosteneffectief maken?

6. Hoe evolueert het aantal werkenden in kennisintensieve sectoren sinds 2008? En bovenal in de jaren 2012, 2013 en 2014? In welke mate haalt Vlaanderen hierin het niveau van de Europese topregio's?

**ANTWOORD**

op vraag nr. 467 van 23 maart 2015

van **ROBRECHT BOTHUYNE****Belangrijke algemene opmerking**

*De vragen hebben betrekking op de laatste 3 jaren (2012-2014). Echter, bij de extractie en de mapping van octrooigegevens dient ten allen tijde rekening gehouden te worden met een tijdsperiode van minimaal 18 maanden tussen aanvraag en publicatie van het octrooi. Daarenboven wordt de PATSTAT databank slechts om de 6 maanden geüpdatet<sup>1</sup>. Aangezien de vorige parlementaire vraag dateert van eind november 2014, zijn geen nieuwe gegevens beschikbaar ten opzichte van degene die toen aangeleverd werden. Onderstaande data worden derhalve herhaald uit het antwoord op de parlementaire vraag (nr. 126) van november 2014. De gegevens zijn geëxtraheerd uit de PATSTAT databank, editie april 2014. Omwille van deze tijdsperiode tussen aanvraag en publicatie is het onmogelijk om gegevens te extraheren voor de laatste twee jaren, en zal in de onderstaande tijdsreeksen ook telkens een daling in octrooivolumes zichtbaar worden vanaf aanvraagjaar 2011, die zich verder doorzet in 2012 en 2013. Deze daling heeft derhalve niets te maken met een omkering van de waargenomen trend in de voorafgaande jaren, maar is uitsluitend te wijten aan de techniciteit waarmee octrooidata gepubliceerd worden. Deze cyclus waarmee octrooidata beschikbaar gesteld worden en derhalve geüpdatet kunnen worden, heeft ook tot gevolg dat we voor 2012 - gelet op de doorlooptijden - momenteel niet veel meer informatie kunnen ter beschikking stellen dan wat we in november 2014 al ter beschikking stelden*

1. Een regionale breakdown van octrooigegevens, afkomstig van nationale octrooibureaus, is niet beschikbaar op ECOOM. Dit heeft in eerste instantie te maken met de gebrekkige kwaliteit van de nationale octrooidata, en meerbepaald met het frequent ontbreken van adresgegevens van aanvragers en uitvinders. Daarenboven wordt binnen de EU omgeving weinig gekeken naar dergelijke landelijke octrooien, aangezien ze stand-alone (i.e. volledig buiten de context van het Europees octrooibureau) commercieel doorgaans minder relevant zijn.

2. a) totaalcijfer per jaar;

| Aanvraagjaar | België EPO<br>aanvragen | Vlaanderen<br>EPO aanvragen | Ratio<br>Vlaanderen/België |
|--------------|-------------------------|-----------------------------|----------------------------|
| 2000         | 1785                    | 1174                        | 0,66                       |
| 2001         | 1785                    | 1141                        | 0,64                       |
| 2002         | 1767                    | 1160                        | 0,66                       |
| 2003         | 1979                    | 1327                        | 0,67                       |
| 2004         | 2098                    | 1389                        | 0,66                       |
| 2005         | 2305                    | 1648                        | 0,71                       |
| 2006         | 2434                    | 1662                        | 0,68                       |
| 2007         | 2451                    | 1721                        | 0,70                       |
| 2008         | 2359                    | 1673                        | 0,71                       |

<sup>1</sup> Omwille van de tijd tussen de updates van PATSTAT, en de doorlooptijd van de verwerking van de ruwe gegevens, is het in het kader van een monitoring zinvol om minstens een jaar te wachten met de extractie van nieuwe gegevens. Zeker voor geaggregeerde statistieken is er erg weinig verandering zichtbaar in tijdsreeksen wanneer opeenvolgende updates minder dan een jaar van elkaar verwijderd zijn.

|               |              |              |             |
|---------------|--------------|--------------|-------------|
| 2009          | 2119         | 1443         | 0,68        |
| 2010          | 2249         | 1412         | 0,63        |
| 2011          | 2242         | 1436         | 0,64        |
| 2012          | 930          | 575          | 0,62        |
| 2013          | 173          | 129          | 0,75        |
| <b>Totaal</b> | <b>26676</b> | <b>17890</b> | <b>0,67</b> |

Allocatie aan België en aan Vlaanderen is gebeurd op basis van uitvinders- en/of aanvragers-adressen

Bovenstaande tabel geeft de evolutie in het aantal EPO aanvragen per jaar weer voor de periode 2000 – 2013 (aanvraagjaren). Tot 2007 is een stijgende trend zichtbaar voor Vlaanderen en België. Daarna tekent zich een lichte daling af. De sterke daling die zichtbaar wordt in de laatste twee jaren is in de eerste plaats een gevolg van de 18 maanden periode tussen de feitelijke octrooiaanvraag en publicatie van de aanvraag (zie noot vooraf). Voor de periode waarin de tellingen volledig beschouwd kunnen worden, zien we een stabiel aandeel voor Vlaanderen in de Belgische octrooiportefeuille (van ongeveer 60%).

Onderstaande tabel geeft de evolutie in EPO octrooiaanvragen weer, genormaliseerd voor de populatie. Dezelfde trends als bij de niet genormaliseerde octrooiaantallen worden zichtbaar: een stijging tot 2007, daarna een lichte daling.

b) het aantal octrooien per miljoen inwoners;

| Aanvraagjaar | België | Vlaanderen |
|--------------|--------|------------|
| <b>2000</b>  | 174,3  | 197,6      |
| <b>2001</b>  | 173,9  | 191,7      |
| <b>2002</b>  | 171,4  | 194,2      |
| <b>2003</b>  | 191,1  | 221,3      |
| <b>2004</b>  | 201,8  | 230,9      |
| <b>2005</b>  | 220,7  | 272,7      |
| <b>2006</b>  | 231,6  | 273,4      |
| <b>2007</b>  | 231,6  | 281,3      |
| <b>2008</b>  | 221,2  | 271,5      |
| <b>2009</b>  | 197,1  | 232,4      |
| <b>2010</b>  | 207,5  | 225,8      |
| <b>2011</b>  | 203,8  | 227,0      |
| <b>2012</b>  | 83,8   | 90,2       |
| <b>2013</b>  | 15,5   | 20,1       |

c) aan wie kunnen de aanvragen toegeschreven worden (graag met hun percentage-aandeel): Belgen, Nederlanders, ...;

Cijfers voor Vlaanderen

| Land                | 2005       | 2006       | 2007       | 2008       | 2009       | 2010       | 2011       | 2012       | 2013       |
|---------------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|------------|
| België              | 65,66<br>% | 63,13<br>% | 63,29<br>% | 61,30<br>% | 61,13<br>% | 58,28<br>% | 57,89<br>% | 66,18<br>% | 69,23<br>% |
| Zwitserland         | 1,40%      | 1,64%      | 1,31%      | 2,08%      | 1,96%      | 1,78%      | 1,57%      | 1,62%      | 0,77%      |
| Duitsland           | 5,89%      | 7,20%      | 7,60%      | 6,90%      | 7,46%      | 7,19%      | 7,27%      | 6,31%      | 1,54%      |
| Frankrijk           | 6,01%      | 5,56%      | 5,58%      | 7,07%      | 7,33%      | 6,14%      | 6,81%      | 9,71%      | 4,62%      |
| Verenigd Koninkrijk | 0,87%      | 1,02%      | 0,98%      | 0,62%      | 1,31%      | 0,73%      | 1,11%      | 0,65%      | 3,08%      |
| Ierland             | 1,52%      | 2,33%      | 1,37%      | 0,62%      | 0,52%      | 0,86%      | 0,85%      | 0,00%      | 0,00%      |

|           |       |        |        |        |       |        |        |       |       |
|-----------|-------|--------|--------|--------|-------|--------|--------|-------|-------|
| Japan     | 0,82% | 0,85%  | 1,15%  | 1,07%  | 1,11% | 2,24%  | 1,77%  | 1,46% | 3,85% |
| Luxemburg | 0,76% | 0,23%  | 0,93%  | 0,73%  | 0,92% | 1,58%  | 1,44%  | 0,49% | 0,00% |
| Nederland | 4,66% | 3,29%  | 3,50%  | 4,49%  | 5,89% | 5,28%  | 4,26%  | 4,37% | 6,92% |
| VS        | 9,74% | 10,32% | 10,72% | 10,88% | 9,82% | 11,22% | 11,92% | 6,96% | 6,15% |

Bovenstaande tabel geeft de verdeling weer van de aanvragerslanden op Vlaamse octrooien, per jaar, voor de periode 2005 – 2013. De Verenigde Staten zijn het meest vertegenwoordigd als aanvrager (na België). Andere belangrijke landen qua aanvragen zijn Duitsland, Frankrijk en Nederland.

In onderstaande tabel wordt deze verdeling weergegeven voor Belgische octrooien. Hetzelfde beeld als dat voor de Vlaamse octrooien wordt zichtbaar.

| Land                | 2005   | 2006   | 2007   | 2008   | 2009   | 2010   | 2011   | 2012   | 2013   |
|---------------------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|
| België              | 64,10% | 62,25% | 62,52% | 61,02% | 61,01% | 60,96% | 61,13% | 65,83% | 60,34% |
| Zwitserland         | 1,42%  | 1,64%  | 1,25%  | 2,04%  | 2,60%  | 1,83%  | 1,87%  | 1,60%  | 0,56%  |
| Duitsland           | 6,16%  | 6,36%  | 6,92%  | 6,65%  | 6,44%  | 6,40%  | 6,37%  | 6,61%  | 4,47%  |
| Frankrijk           | 6,16%  | 5,79%  | 6,50%  | 8,34%  | 8,07%  | 7,31%  | 7,07%  | 8,32%  | 7,82%  |
| Verenigd Koninkrijk | 0,92%  | 1,22%  | 1,10%  | 0,59%  | 1,10%  | 0,75%  | 1,08%  | 1,00%  | 2,23%  |
| Ierland             | 1,17%  | 1,64%  | 1,03%  | 0,59%  | 0,40%  | 0,58%  | 0,58%  | 0,00%  | 0,00%  |
| Japan               | 0,67%  | 0,61%  | 0,84%  | 0,86%  | 0,84%  | 1,58%  | 1,37%  | 1,00%  | 2,79%  |
| Luxemburg           | 1,21%  | 0,53%  | 1,22%  | 1,14%  | 1,10%  | 1,74%  | 1,66%  | 1,00%  | 0,56%  |
| Nederland           | 3,92%  | 3,05%  | 2,93%  | 3,56%  | 4,32%  | 3,90%  | 3,12%  | 2,81%  | 6,70%  |
| VS                  | 11,62% | 12,50% | 11,86% | 11,08% | 11,56% | 10,63% | 11,07% | 9,12%  | 10,06% |

d) de vastgestelde trend door de jaren heen;

De tijdsreeksen voor de octrooiaantallen en de proportionele bijdragen van aanvragerslanden zijn weergegeven in de voorgaande vragen. Voor de octrooiaantallen is voor België en Vlaanderen een stijging merkbaar tot in 2007, daarna een lichte daling. Het aandeel van Vlaanderen in de Belgische octrooiportefeuille blijft relatief stabiel doorheen de beschouwde periode. Wat de aandelen van aanvragerslanden betreft zien we een relatief stabiele trend voor België en de Verenigde Staten (de twee grootste aanvragerslanden op Belgische en Vlaamse octrooien. Voor Frankrijk en – in mindere mate – zien we een lichte stijging in de proportionele bijdrage op Belgische en Vlaamse octrooien. Voor Ierland zien we een lichte daling in het reeds minimale percentage.

e) de verwachte evolutie voor 2016 en verder.

Gezien de mapping van octrooiaantallen pas anderhalf jaar na de aanvraagperiode mogelijk wordt (cf. opmerking supra over tijdsperiode tussen aanvraag en publicatie) dient men omzichtig om te gaan met forecasting van trends in de toekomst. Wanneer we ons enkel baseren op de trends van de periode die bovenstaand opgetekend werden, zou men geen stijging verwachten van de octrooiaantallen, en zou men verwachten dat de bijdrage van de belangrijkste aanvragerslanden op Belgische en Vlaamse octrooien min of meer stabiel zal blijven (grootste aandeel van België en VS op de tweede plaats).

3.

| Aanvraagjaar  | België       |                  |               | Aanvragen    | Vlaanderen       |               |  |
|---------------|--------------|------------------|---------------|--------------|------------------|---------------|--|
|               | Aanvragen    | Toekenninge<br>n | % toegekend   |              | Toekenninge<br>n | % toegekend   |  |
| 2000          | 1785         | 905              | 50,70%        | 1174         | 603              | 51,36%        |  |
| 2001          | 1785         | 940              | 52,66%        | 1141         | 617              | 54,08%        |  |
| 2002          | 1767         | 840              | 47,54%        | 1160         | 566              | 48,79%        |  |
| 2003          | 1979         | 984              | 49,72%        | 1327         | 664              | 50,04%        |  |
| 2004          | 2098         | 922              | 43,95%        | 1389         | 624              | 44,92%        |  |
| 2005          | 2305         | 991              | 42,99%        | 1648         | 727              | 44,11%        |  |
| 2006          | 2434         | 925              | 38,00%        | 1662         | 667              | 40,13%        |  |
| 2007          | 2451         | 838              | 34,19%        | 1721         | 603              | 35,04%        |  |
| 2008          | 2359         | 742              | 31,45%        | 1673         | 507              | 30,30%        |  |
| 2009          | 2119         | 551              | 26,00%        | 1443         | 365              | 25,29%        |  |
| 2010          | 2249         | 414              | 18,41%        | 1412         | 280              | 19,83%        |  |
| 2011          | 2242         | 96               | 4,28%         | 1436         | 55               | 3,83%         |  |
| 2012          | 930          | 20               | 2,15%         | 575          | 12               | 2,09%         |  |
| 2013          | 173          | 0                | 0,00%         | 129          | 0                | 0,00%         |  |
| <b>Totaal</b> | <b>26676</b> | <b>9168</b>      | <b>34,37%</b> | <b>17890</b> | <b>6290</b>      | <b>35,16%</b> |  |

Bovenstaande tabel geeft aan dat de toekenningsratios voor België en Vlaanderen onderling erg vergelijkbaar zijn. In de periode 2000-2013 is een dalende trend zichtbaar. Uiteraard worden (of zijn) nog niet alle aangevraagde octrooien (al) toegekend. De tabel toont dat – in de periode waarvoor toekenningsgegevens als vrij volledig kunnen beschouwd worden (periode tot 2007) – de toekenningsratio voor België en Vlaanderen rond de 44% ligt. Dit cijfer daalt systematisch in de jaren nadien omwille van de aanzienlijke tijdsperiodes nodig voor het definitief toekennen van een octrooi. Tevens dient erop gewezen dat, naarmate de octrooi-intensiteit overal ter wereld toeneemt, de periode en de strengheid van evaluatie (op basis van de eisen gesteld aan de nieuwheid, inventiviteit en toepasbaarheid van de vinding) voor het toekennen van een octrooi de tendens hebben toe te nemen. Bovendien, naarmate er globaal meer octrooi-aanvragen komen in om het even welk octrooisysteem ter wereld, wordt het bovendien ook moeilijker om zich voor elke aanvraag op de drie betreffende criteria duidelijk en voldoende te onderscheiden van de reeds bestaande “prior art”. Echter, vanuit de beschikbare gegevens in octrooidatabanken is het niet mogelijk de redenen van niet inwilliging van een octrooiaanvraag in kaart te brengen. Een top 3 ter zake kan dan ook niet aangeleverd worden.

4. Het Expertisecentrum bracht in kaart hoe de Vlaamse positie evolueert t.o.v. referentielanden. Onderstaande tabel (aantal EPO aanvragen per capita) toont dat Vlaanderen en België gemiddeld presteren t.o.v. de referentielanden. Merk op dat de hoge cijfers voor Zwitserland en Luxemburg grotendeels veroorzaakt worden door lage populatie-aantallen, eerder dan door hoge octrooivolumes. De Scandinavische landen, Nederland en Duitsland doen het beter dan Vlaanderen en België. Anderzijds zijn de cijfers voor enkele grote landen zoals Japan, Frankrijk, Verenigde Staten merkbaar lager dan die voor Vlaanderen en België.

Op de vraag hoe men de status van Vlaanderen kan doen stijgen in vergelijking met referentielanden (i.e. hoe hogere octrooivolumes te verkrijgen in Vlaanderen) kunnen twee mogelijkheden een antwoord bieden. Enerzijds kan men zich erop richten het aantal octrooierende bedrijven te doen stijgen (door bvb. KMO's te stimuleren om actieve octrooigerichte IP strategieën te gaan nastreven). Anderzijds kan men zich erop richten om de octrooi-intensiteit van de reeds octrooierende bedrijven verder op te drijven. In beide gevallen is echter waakzaamheid geboden wat betreft de kwaliteit van resulterende ontwikkelingen. Het opkrikken van octrooitellingen kan of mag geen doel op zich zijn, indien daarbij de technologische, economische en commerciële waarde van de octrooien en dus van de onderliggende ontwikkelingen veronachtzaamd

wordt. Sowieso mag een evaluatie van de status van Vlaanderen niet enkel op octrooitellingen gebaseerd zijn, maar op een mix van variabelen waarin indicatoren van octrooiactiviteit gecombineerd worden met indicatoren voor de waarde van technologische ontwikkelingen, alsook andere (meer economisch gerichte) informatie.

| Aanvraagjaar | BE    | VL    | AT    | CA   | CH    | DE    | DK    | ES   | FI    | FR    | GB    | GR   | IE    | IT   | JP    | KR    | LU    | NL    | PT   | SE    | US    |
|--------------|-------|-------|-------|------|-------|-------|-------|------|-------|-------|-------|------|-------|------|-------|-------|-------|-------|------|-------|-------|
| 2000         | 174,3 | 197,6 | 178,0 | 74,8 | 602,4 | 293,7 | 196,2 | 21,2 | 345,0 | 144,7 | 121,1 | 6,7  | 99,3  | 72,2 | 158,4 | 25,6  | 512,0 | 278,9 | 5,3  | 337,0 | 128,9 |
| 2001         | 173,9 | 191,7 | 201,0 | 75,9 | 654,2 | 305,3 | 213,7 | 24,2 | 372,7 | 148,2 | 129,0 | 7,5  | 96,0  | 76,5 | 179,3 | 30,5  | 503,4 | 305,7 | 5,9  | 349,4 | 131,3 |
| 2002         | 171,4 | 194,2 | 209,8 | 74,4 | 670,4 | 302,8 | 218,7 | 26,6 | 351,1 | 150,8 | 119,1 | 7,9  | 120,3 | 79,2 | 166,3 | 38,4  | 574,3 | 338,6 | 6,0  | 335,9 | 128,2 |
| 2003         | 191,1 | 221,3 | 225,4 | 77,9 | 689,5 | 302,8 | 228,5 | 26,4 | 309,2 | 156,5 | 116,6 | 9,9  | 105,7 | 82,6 | 172,6 | 53,3  | 671,4 | 369,0 | 6,3  | 324,6 | 134,2 |
| 2004         | 201,8 | 230,9 | 237,6 | 88,8 | 731,0 | 309,5 | 242,0 | 28,2 | 327,2 | 162,3 | 118,3 | 9,7  | 106,2 | 85,1 | 185,0 | 74,2  | 606,6 | 362,4 | 8,5  | 352,0 | 136,3 |
| 2005         | 220,7 | 272,7 | 240,1 | 91,4 | 784,7 | 323,3 | 264,6 | 34,9 | 348,9 | 168,3 | 120,4 | 7,2  | 118,4 | 89,1 | 189,1 | 99,9  | 774,0 | 369,0 | 10,6 | 373,9 | 141,3 |
| 2006         | 231,6 | 273,4 | 252,2 | 94,3 | 846,7 | 338,0 | 268,3 | 37,2 | 337,0 | 171,1 | 120,0 | 12,4 | 139,0 | 91,2 | 181,8 | 115,1 | 701,4 | 352,0 | 13,6 | 410,7 | 144,7 |
| 2007         | 231,6 | 281,3 | 274,3 | 94,3 | 842,0 | 345,5 | 271,7 | 37,2 | 370,7 | 169,1 | 121,5 | 10,7 | 125,4 | 92,9 | 176,7 | 110,5 | 770,7 | 366,5 | 14,6 | 423,7 | 135,1 |
| 2008         | 221,2 | 271,5 | 251,8 | 87,6 | 852,7 | 346,7 | 312,3 | 36,0 | 370,2 | 174,8 | 118,3 | 12,0 | 134,3 | 88,0 | 177,9 | 95,6  | 706,9 | 330,4 | 12,1 | 447,5 | 123,8 |
| 2009         | 197,1 | 232,4 | 249,9 | 83,8 | 804,5 | 321,8 | 288,1 | 36,1 | 341,1 | 170,4 | 111,0 | 10,2 | 131,9 | 75,4 | 160,7 | 85,9  | 832,8 | 330,5 | 15,1 | 391,9 | 113,9 |
| 2010         | 207,5 | 225,8 | 252,5 | 91,4 | 797,7 | 334,6 | 277,3 | 40,4 | 356,4 | 169,1 | 110,3 | 9,6  | 132,7 | 76,9 | 163,2 | 101,8 | 794,7 | 301,6 | 10,1 | 394,8 | 112,2 |
| 2011         | 203,8 | 227,0 | 265,0 | 81,8 | 770,0 | 329,3 | 299,4 | 33,0 | 285,2 | 162,8 | 104,3 | 8,2  | 122,7 | 75,8 | 166,1 | 108,1 | 732,7 | 266,7 | 11,8 | 341,0 | 107,3 |
| 2012         | 83,8  | 90,2  | 127,4 | 32,4 | 299,1 | 158,4 | 98,4  | 16,7 | 100,5 | 70,5  | 40,1  | 3,1  | 45,4  | 37,5 | 74,8  | 61,7  | 316,3 | 92,5  | 3,9  | 125,4 | 39,5  |
| 2013         | 15,5  | 20,1  | 38,0  | 5,6  | 46,1  | 43,9  | 16,1  | 3,0  | 29,1  | 19,6  | 7,9   | 1,5  | 10,2  | 11,9 | 23,6  | 26,6  | 42,8  | 14,4  | 1,0  | 20,6  | 10,5  |

Landecodes: BE (België), VL (Vlaanderen), AT (Oostenrijk), CH (Zwitserland), DE (Duitsland), DK (Denemarken), FI (Finland), FR (Frankrijk), GB (Verenigd Koninkrijk), IE (Ierland), JP (Japan), LU (Luxemburg), NL (Nederland), SE (Zweden), US (USA)



5. Zoals reeds vroeger gemeld zou een Europees eenvormig octrooi een positief effect moeten hebben op de octrooiactiviteit en ook voor KMO's drempelverlagend moeten kunnen werken. Volgens onderzoek van het Expertisecentrum O&O Monitoring (ECOOM) van de KULeuven in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen, heeft het octrooieren van innovaties heeft wel degelijk een positief effect op de winstgevendheid van KMO's. Net als bij grote bedrijven, laat octrooibeschermt KMO's toe meer omzet te genereren uit nieuwe producten of diensten, en daardoor aanzienlijk grotere winstmarges te realiseren.

Vooraf binnen het IWT zijn er acties lopende die gericht zijn om dit cijfer verder te verhogen.

Binnen het project "ikinnoveer" willen we enerzijds de kmo's sensibiliseren rond innovatie en anderzijds via opleidingen kmo's de mogelijkheid bieden om innovatie binnen hun bedrijfsvoering te integreren en beheren. Tijdens de sensibiliseringsessies krijgen de deelnemers een aantal tools in boekvorm mee die hun verder kunnen helpen bij hun innovatieacties. De opleidingen gaan door onder de werknaam "innovatieacademies". Elke innovatieacademie bestaat uit 5 à 6 opleidingssessies rond innovatiemanagement.

Het aanzetten van kmo's tot nemen van octrooien is echter geen rechtstreekse doelstelling van "ikinnoveer" en we kunnen dus ook niet zeggen wat het impact van dit project is op octrooinames.

Verder zijn er andere maatregelen ter stimulering van octrooiname, zoals de financiële IWT maatregel voor kosten mbt activiteiten gerelateerd aan intellectuele eigendomsrechten – inclusief octrooikosten – deze vormen een aanvaardbare kost in IWT-gesteunde bedrijfsprojecten. Zo zijn er subsidies mogelijk voor personeels- en/of werkingskosten voor vooronderzoek in de octrooiliteratuur/of andere IPR registers, kosten voor octrooiname of vestiging van andere IPR. Verder zijn er een aantal niet-financiële maatregelen zoals de opleidingen in verband met intellectuele rechten (incl. octrooien en octrooiname) die regelmatig door de Innovatiecentra worden georganiseerd in de verschillende provincies (zie [http://www.innovatienetwerk.be/calendar\\_events/public](http://www.innovatienetwerk.be/calendar_events/public) ).

Verder heeft IWT ook de publicatie "Ons Patent Boekje" uitgebracht. Dit betreft een inleidende handleiding m.b.t. IPR voor de innoverende KMO-zaakvoerder en is zowel op de IWT-website beschikbaar als in gedrukte versie.

6. We verwijzen hier graag naar het antwoord op de schriftelijke vraag nr. 126 van 17 november 2014.

Er is hier nog geen update beschikbaar en de meeste recente cijfers zijn die voor 2013. Uit de overgemaakte cijfers blijkt dat tussen 2008 tot 2013 voor het aandeel werkenden de positie van het Vlaams Gewest in de top van kennisintensieve regio's vrij constant bleef. Dit blijkt uit de evoluties in de tabel van het aantal werkenden in de (medium)hoogtechnologische industrie en kennisintensieve diensten waar Vlaanderen vergeleken wordt met een aantal benchmarkregio's. Merk op dat dat de lijst van benchmarkingregio's gewijzigd werd in de loop van 2014, zoals dit op geregelde tijdstippen gebeurt.

| BENCHMARKGEBIEDEN              | AANDEEL WERKENDEN IN (M)HT INDUSTRIE EN KI HT<br>DIENSTEN (IN %) |            |            |            |            |            |
|--------------------------------|------------------------------------------------------------------|------------|------------|------------|------------|------------|
|                                | O.b.v.                                                           |            |            |            |            |            |
|                                | NACE_2008                                                        |            |            |            |            |            |
|                                | 2008                                                             | 2009       | 2010       | 2011       | 2012       | 2013       |
| <b>BE2 - Vlaams Gewest</b>     | <b>9,7</b>                                                       | <b>9,3</b> | <b>9,7</b> | <b>9,1</b> | <b>9,4</b> | <b>8,9</b> |
| DK0 - Danmark                  | 9,0                                                              | 8,6        | 9,0        | 9,1        | 8,8        | 8,9        |
| DE1 - Baden-<br>Württemberg    | 18,9                                                             | 19,0       | 17,8       | 19,7       | 19,0       | 18,7       |
| DE2 - Bayern                   | 15,6                                                             | 15,9       | 15,1       | 15,3       | 15,5       | 15,5       |
| DE7 - Hessen                   | 12,1                                                             | 13,2       | 12,5       | 12,0       | 12,5       | 11,6       |
| DE9 - Niedersachsen            | 11,9                                                             | 11,5       | 12,0       | 10,0       | 10,5       | 10,3       |
| DEA - Nordrhein-<br>Westfalen  | 10,7                                                             | 11,8       | 11,4       | 10,9       | 11,0       | 10,6       |
| DEB - Rheinland-Pfalz          | 14,1                                                             | 12,6       | 11,5       | 12,6       | 12,4       | 11,4       |
| DED - Sachsen                  | 9,5                                                              | 10,3       | 10,8       | 11,0       | 11,0       | 10,5       |
| DEG - Thüringen                | 11,0                                                             | 10,1       | 11,0       | 9,8        | 10,2       | 9,6        |
| IE02 - Southern and<br>Eastern | 8,5                                                              | 9,0        | 9,2        | 9,5        | 9,8        | 9,6        |
| NL4 - Zuid-Nederland           | 7,8                                                              | 7,1        | 7,0        | 7,2        | 7,2        | 6,9        |
| FI1 - Manner-Suomi             | 10,2                                                             | 9,6        | 9,6        | 9,5        | 9,7        | 9,6        |
| SE1 - Östra Sverige            | 10,2                                                             | 10,4       | 9,7        | 9,7        | 9,7        | 9,6        |
| SE2 - Södra Sverige            | 10,2                                                             | 9,3        | 9,0        | 9,2        | 9,1        | 8,7        |
| UKH - East of England          | 9,1                                                              | 7,9        | 7,7        | 7,7        | 8,3        | 7,7        |
| UKJ - South East (UK)          | 10,7                                                             | 8,9        | 8,5        | 9,2        | 9,0        | 8,9        |
| <br>RANG VLAAMSE<br>GEWEST     | <br>12                                                           | <br>11     | <br>10     | <br>14     | <br>12     | <br>13     |

Op detailniveau van de onderdelen (medium)hightech (M(HT) industrie en kennisintensieve hightech diensten (zie onderstaande tabellen), blijven ook de benchmarkposities in het subdeel Kennisintensieve industrie en de positie in het subdeel Kennisintensieve hightech diensten nagenoeg constant ni 2008-2013.

- KI- (M)HT industrie

| BENCHMARKGEBIEDEN             | AANDEEL WERKENDEN IN (M)HT INDUSTRIE<br>(IN %) |            |            |            |            |            |
|-------------------------------|------------------------------------------------|------------|------------|------------|------------|------------|
|                               | O.b.v.                                         |            |            |            |            |            |
|                               | NACE_2008                                      |            |            |            |            |            |
|                               | 2008                                           | 2009       | 2010       | 2011       | 2012       | 2013       |
| <b>BE2 - Vlaams Gewest</b>    | <b>6,8</b>                                     | <b>6,1</b> | <b>6,3</b> | <b>6,0</b> | <b>6,0</b> | <b>5,5</b> |
| DK0 - Danmark                 | 5,5                                            | 5,0        | 5,2        | 5,4        | 5,1        | 5,0        |
| DE1 - Baden-<br>Württemberg   | 16,5                                           | 16,7       | 14,9       | 16,6       | 16,3       | 16,3       |
| DE2 - Bayern                  | 12,2                                           | 13,0       | 12,4       | 12,2       | 12,5       | 12,8       |
| DE7 - Hessen                  | 9,3                                            | 9,9        | 9,2        | 9,2        | 9,4        | 8,9        |
| DE9 - Niedersachsen           | 10,3                                           | 9,8        | 10,5       | 8,6        | 8,6        | 8,7        |
| DEA - Nordrhein-<br>Westfalen | 8,4                                            | 9,3        | 8,5        | 8,2        | 8,3        | 8,2        |
| DEB - Rheinland-Pfalz         | 12,1                                           | 10,4       | 9,3        | 9,5        | 10,0       | 9,2        |
| DED - Sachsen                 | 7,5                                            | 8,1        | 8,0        | 8,9        | 8,4        | 8,3        |

|                             |     |     |     |     |     |     |
|-----------------------------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|
| DEG - Thüringen             | 9,0 | 7,9 | 8,8 | 7,6 | 8,4 | 8,3 |
| IE02 - Southern and Eastern | 4,7 | 4,9 | 4,8 | 4,8 | 4,8 | 4,9 |
| NL4 - Zuid-Nederland        | 5,3 | 4,3 | 4,4 | 4,5 | 4,5 | 4,5 |
| FI1 - Manner-Suomi          | 6,0 | 5,6 | 5,7 | 5,2 | 5,2 | 5,2 |
| SE1 - Östra Sverige         | 4,4 | 4,3 | 3,9 | 3,6 | 3,8 | 3,7 |
| SE2 - Södra Sverige         | 6,9 | 5,9 | 5,7 | 5,8 | 5,5 | 5,3 |
| UKH - East of England       | 5,3 | 3,8 | 4,1 | 3,8 | 4,1 | 4,0 |
| UKJ - South East (UK)       | 5,0 | 4,2 | 4,2 | 4,0 | 3,8 | 3,7 |
| RANG VLAAMSE GEWEST         | 10  | 9   | 9   | 9   | 9   | 9   |

- KI hightech diensten

| BENCHMARKGEBIEDEN           | AANDEEL WERKENDEN IN KI HT DIENSTEN<br>(IN %)<br>O.b.v.<br>NACE_2008 |      |      |      |      |      |
|-----------------------------|----------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|------|
|                             | 2008                                                                 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 |
|                             |                                                                      |      |      |      |      |      |
| BE2 - Vlaams Gewest         | 2,9                                                                  | 3,2  | 3,4  | 3,1  | 3,4  | 3,4  |
| DK0 - Danmark               | 3,5                                                                  | 3,6  | 3,8  | 3,7  | 3,7  | 3,9  |
| DE1 - Baden-Württemberg     | 2,4                                                                  | 2,3  | 2,9  | 3,1  | 2,7  | 2,4  |
| DE2 - Bayern                | 3,4                                                                  | 2,9  | 2,6  | 3,1  | 3,0  | 2,7  |
| DE7 - Hessen                | 2,7                                                                  | 3,3  | 3,4  | 2,7  | 3,2  | 2,8  |
| DE9 - Niedersachsen         | 1,6                                                                  | 1,7  | 1,5  | 1,5  | 1,8  | 1,6  |
| DEA - Nordrhein-Westfalen   | 2,4                                                                  | 2,5  | 2,9  | 2,6  | 2,8  | 2,5  |
| DEB - Rheinland-Pfalz       | 2,0                                                                  | 2,2  | 2,2  | 3,1  | 2,4  | 2,2  |
| DED - Sachsen               | 2,0                                                                  | 2,2  | 2,8  | 2,1  | 2,6  | 2,1  |
| DEG - Thüringen             | 2,0                                                                  | 2,2  | 2,2  | 2,1  | 1,7  | 1,3  |
| IE02 - Southern and Eastern | 3,8                                                                  | 4,1  | 4,4  | 4,7  | 5,0  | 4,7  |
| NL4 - Zuid-Nederland        | 2,6                                                                  | 2,8  | 2,6  | 2,7  | 2,6  | 2,5  |
| FI1 - Manner-Suomi          | 4,2                                                                  | 4,1  | 3,9  | 4,3  | 4,5  | 4,4  |
| SE1 - Östra Sverige         | 5,9                                                                  | 6,1  | 5,9  | 6,1  | 5,9  | 5,8  |
| SE2 - Södra Sverige         | 3,3                                                                  | 3,4  | 3,3  | 3,4  | 3,5  | 3,5  |
| UKH - East of England       | 3,8                                                                  | 4,1  | 3,6  | 3,8  | 4,2  | 3,7  |
| UKJ - South East (UK)       | 5,7                                                                  | 4,7  | 4,3  | 5,3  | 5,2  | 5,2  |
| RANG VLAAMSE GEWEST         | 9                                                                    | 9    | 8    | 8    | 8    | 8    |